

Vraag nr. 52
van 29 november 2002
van de heer JOS DE MEYER

Ammoniakreductiebeleid – Onderbouwing

Ik verneem dat er bij de herziening van Vlarem met betrekking tot de veehouderijen bepalingen zouden worden opgenomen in verband met de afstandsregels en ammoniakemissies. Een aantal vergunde bedrijven wier vergunning loopt tot 1 januari 2004, kan moeilijk voldoen aan de vigerende afstandsregels.

Varkens- en pluimveestallen zouden verplicht ammoniakemissiearm moeten zijn tegen 1 januari 2009. Bedrijven die vóór 1 januari 2004 hun vergunning moeten vernieuwen, zouden maar een nieuwe vergunning kunnen krijgen als hun stallen vóór 30 juni 2006 ammoniakemissiearm ingericht zijn. Dit betekent de doodsteek voor deze bestaande bedrijven. Alle stallen ombouwen, is eenvoudigweg niet haalbaar. Bij nieuwbouw kan een stimulerend beleid de veehouders er wel toe aanzetten vroegtijdig ammoniakemissiearme stallen te realiseren.

In de huidige stand van zaken is er geen duidelijkheid over de staltypes die voorhanden zijn en die voldoen aan de normen inzake reductie van ammoniakemissie.

1. Welke globale wetenschappelijke studies werden uitgevoerd in opdracht van de Vlaamse regering om het ammoniakreductiebeleid te onderbouwen ?

Werden de economische haalbaarheid en de sociale gevolgen mee opgenomen als aandachtspunten ?

2. Op welke wijze wordt de landbouwsector betrokken bij de voorbereiding van de nieuwe regelgeving ?
3. Wordt er rekening gehouden met de reeds geleverde inspanningen van de landbouwsector, zoals de afbouw van de veestapel en de mestverwerking, die bijdragen tot een vermindering van de ammoniakemissie ?
4. Welke staltypes voldoen aan de normen inzake reductie van ammoniakemissie ?
5. Waarom is er discriminatie tussen de verschillende bedrijven en diersoorten ?

6. Aan welke voorwaarden wordt VLIF-ondersteuning gekoppeld voor investeringen in de reductie van ammoniakemissie ?
7. Welke rechtszekerheid hebben bedrijven door de koppeling van discriminerende voorwaarden aan de verlenging van de milieuvergunning ?

Antwoord

1. Met betrekking tot ammoniakemissies werd in het kader van het "Programma Beleidsgericht Onderzoek" en de Commissie Evaluatie Milieu-uitvoeringsreglementering (CEM) de volgende wetenschappelijke studie door een team van de KU Leuven en de Universiteit Gent uitgevoerd : "Ontwikkeling van een eenvoudige procedure voor de bepaling van geur- en ammoniakemissies van agrarische constructies ten behoeve van een aangepaste milieureglementering in Vlaanderen". Het eindverslag van deze studie dateert van januari 2001.

Verder bouwend op de resultaten van deze studie is een vervolgstudie lopende : "Validering van de meetprocedure voor de bepaling van geur- en ammoniakemissies van referentieveestallen als voorbereiding op de implementatie van een beoordelingsrichtlijn voor emissiearme stalsystemen", die wordt uitgevoerd door een team van de KU Leuven, de Universiteit Gent en het Centrum voor Landbouwkundig Onderzoek. De economische haalbaarheid en de sociale gevolgen werden daarbij evenwel niet fundamenteel onderzocht.

2. Met het oog op de uitwerking van een ontwerp van regelgeving inzake emissie-arme veestallen is op initiatief van de Vlaamse Landmaatschappij een werkgroep "Stallenbouw" actief, waaraan inzonderheid de afdeling Milieuvergunningen, de ALT en meerdere wetenschappers hun medewerking hebben verleend.

In deze werkgroep werd het ontwerpbesluit besproken dat in de herfst 2001 door de VLM werd voorgesteld. De inhoud van dit voorstel, dat vooral gebaseerd was op verbods- en afstandsregels t.o.v. zuurgevoelige gebieden met name de bos- en natuurgebieden, werd verlaten, omdat dit bestaande veehouderijen zou dwingen tot stopzetting en/of verplichte afbouw.

Dit komt niet overeen met de aanbeveling van de CEM-studie, zoals gevraagd door het Vlaamse Parlement.

Bijkomend moet worden opgemerkt dat de verplichting voor de rundveehouderij die hierin werd opgenomen onmogelijk kan gerealiseerd worden via stalsystemen. De ammoniakreductie kan hierbij beter geregeld worden via het voedermanagement. Dit is overeenkomstig de CEM-studie, waarin vermeld staat dat, als er een technisch alternatief is, het geen zin heeft om verbods- en afstandsregels vast te leggen. Het gezond verstand leert ons bovendien dat stalverplichtingen uiteraard minder gevolgen hebben voor diersoorten die zeven maanden buiten lopen.

Hier werd met de economische haalbaarheid en de sociale gevolgen wel rekening gehouden om te komen tot het nieuwe ontwerpbesluit.

Het nieuwe ontwerpbesluit dat aan de Vlaamse regering wordt voorgelegd, na overleg met de landbouworganisaties, omvat volgende bepalingen.

- 1) Geen wijziging van het voorstel i.v.m. "open varkensbedrijven", d.w.z. de "sanitaire" normen worden omgezet in "ammoniakreductie"-normen. Gevolg: open varkensbedrijven en gesloten bedrijven met meer dan 1800 varkens krijgen verdere toekomstkansen en dus een milieuvergunning, als ze tegen 30 juni 2007 een ammoniakreductiestal hebben gebouwd.
- 2) De datum voor het generiek beleid inzake pluimvee- en varkensstallen wordt 1/1/2010.
- 3) Er wordt rekening gehouden met de opmerkingen i.v.m. afschrijving van stallen door het besluit als volgt te wijzigen:

Voor bedrijven die na '94 en voor de publicatiedatum van dit besluit een bouw- en/of milieuvergunning hebben ontvangen, wordt de datum waarop zij een ammoniakreductiestal moeten hebben, verlengd tot 15 jaar na het jaar waarin vergunning werd verkregen, en dit uiterlijk tot het jaar 2013 (2013 is het jaar waarin ook de investeringen i.v.m. dierenwelzijn moeten gedaan worden).

3. Het Mira-T 2002 vermeldt dat tussen 1990 en 2001 de verzurende emissies gedaald zijn met 53 % voor de sector Energie, 43 % voor de sector Industrie en 35 % voor Landbouw. De doelstelling afgeleid uit de EU-richtlijn 2001/81 en de afspraken vastgelegd op niveau van de gemeenten bepaalt dat in 2010 Vlaanderen 6.778

miljoen Zeq moet halen. Van de 60 % reductie die Vlaanderen tussen 1990 en 2010 moet halen is 36 % gerealiseerd (*Zeq : zuurequivalenten - red.*).

Vooraf in 2000 en 2001 werd in de landbouw sterk gereduceerd door enerzijds de afbouw van de veestapel en anderzijds de mestinjectie.

Landbouw is echter de sector die het meest voor verzurende emissies zorgt. Dit betekent dat, niettegenstaande de landbouwsector in Vlaanderen een hele weg heeft afgelegd, er een bijkomende inspanning noodzakelijk is.

4. In het ontwerpbesluit wordt verwezen naar een ministerieel besluit. Het voorstel van MB somt de staltypes op die voldoen aan BBT. Het MB is een soepel instrument om snel in te spelen op nieuwe ontwikkelingen.

In het ontwerpbesluit wordt bepaald dat de bedrijfsleider die koos voor een investering overeenkomstig het toen geldende MB, bedrijfszekerheid krijgt.

5. Zoals reeds vermeld, is er geen discriminatie tussen de sectoren, wel een verschillende aanpak, omdat blijkt dat met voedermanagement in de rundveehouderij dezelfde en zelfs betere resultaten kunnen gehaald worden dan met stal-systemen.

Dit is niet mogelijk in de varkens- en pluimveehouderij.

6. Om steun te kunnen verkrijgen, zullen de investeringen in overeenstemming moeten zijn met de technische bepalingen in de gewijzigde Vlaamse en het bijbehorende MB. Dit betekent dat de beste beschikbare techniek (BBT) zal moeten gebruikt worden. In afwachting van de aanpassing van Vlaamse wordt het aspect BBT bij de toepassing van de huidige VLIF-regelgeving (alleen steun bij voldoende grondgebondenheid), beoordeeld op basis van de besluiten van de werkgroep die de aanpassing voorbereid heeft. Concreet wordt gebruikgemaakt van fiches met een technische beschrijving van de aanvaarde staltypes.

De VLIF-steun voor investeringen in de reductie van ammoniakemissie wordt gekoppeld aan de voorwaarden vervat in het besluit van de Vlaamse regering van 24 november 2000 betreffende de steun aan de investeringen en aan de installatie in de landbouw. De bepalingen

van artikel 7, § 2, 2° en 3° van dit besluit regelen in het bijzonder de steun aan de investeringen in de varkens- en pluimveehouderij.

Concreet houden deze bepalingen in dat investeringen in aanmerking komen voor steun wanneer ze gericht zijn op de verbetering van het leefmilieu, niet leiden tot een verhoging van de productiecapaciteit en wanneer na uitvoering ervan een minimale graad van grondgebondenheid bereikt wordt. Deze laatste voorwaarde geldt alleen in de varkenshouderij.

Investeringen in de reductie van ammoniakemissie worden aanvaard als leefmilieu-investeringen. De investeringen die veehouders verplicht zullen moeten uitvoeren op basis van de gewijzigde VLAREM-wetgeving, zullen zodoende onder de algemene en bijzondere voorwaarden van de VLIF-regelgeving in aanmerking komen voor steun.

Om steun te kunnen verkrijgen wanneer de veehouder vóór de verplichte datum zijn of haar investering doet, zal de beste beschikbare techniek (BBT) moeten aangewend worden. Wanneer het nakomen van de verplichtingen inhoudt dat een nieuwe stal of een belangrijke verbouwing moet gerealiseerd worden, zal het geheel aanvaard worden voor steunverlening. In andere gevallen zullen enkel de meerkosten aanvaard worden.

Bovendien wordt zowel voor de zeugenhouderij als voor de leghennenhouderij de steunverlening gekoppeld aan het gelijktijdig omschakelen naar de nieuwe verplichte huisvestingssystemen in het kader van de regelgeving op het dierenwelzijn.

Ten slotte geldt ten aanzien van de varkenshouderij voornamelijk de voorwaarde van grondgebondenheid. In dit verband werd een wijziging van het Vlaams Programma voor Plattelandsontwikkeling voorgelegd aan de EU. De voorgestelde wijziging houdt in dat de voorwaarde van grondgebondenheid selectief, d.w.z. voor investeringen in ammoniakreductie en dierenwelzijn, opgeheven wordt. De EU heeft hierover nog geen uitspraak gedaan.

De optie om maximale VLIF-tegemoetkoming te geven, is gekoppeld aan de gemiddelde 20 % meerkosten voor een nieuwbouw ammoniakreductiestal en de overweging dat heel dikwijls een nieuwe stal zal moeten gebouwd worden. Een besluit waarbij enkel nieuwbouw zou moe-

ten overstappen op deze soort stallen, zou als gevolg hebben dat geen steun kan worden verleend, omdat Europa niet toelaat om steun te geven voor iets dat verplicht is. Dit geldt trouwens ook voor de wijziging in huisvestingssystemen die bij nieuwbouw moeten. Door de ammoniakreductie kan ook de verplichte aanpassing aan dierenwelzijn betoelaagd worden.

7. (reeds beantwoord in punt 4)